

Å endnu bugtede sig, før det prægtige vandløb blev lagt i kanalens lænker.

Socialdemokratiet kan godkende den her anlægslov, og jeg skulle hilse og sige, at det samme gør sig gældende for De Radikale og for CD.

Hanne Severinsen (V):

Ak ja, hr. Glerup, det ville være nemmere, hvis det virkelig var så enkelt.

Venstre vil gerne anerkende, at ministeren på nogle punkter har forsøgt at imødekomme Venstres betingelser for at være med i Skjern Å-projektets gennemførelse, men ikke dem alle.

Vi kan ikke støtte, at der skal være en særlig ekspropriationsparagraf, for hvis det drejer sig om enkelte, der nægter at være med, findes der allerede en mulighed i gældende lovgivning, og jeg minder om, at den oprindelige aftale havde en bestemmelse om frivillig jordfordeling. Vi har derudover argumenteret for, at staten ikke nødvendigvis skal eje jorden, når blot lodsejeren er villig til at gå ind i projektet. Vi er tilfredse med, at lovforslaget opererer med denne mulighed.

Spørgsmålet om lokal adgang har været diskuteret. Vi vil se nærmere på den imødekomme, der her gives, med henblik på, hvordan den faktiske lokale indflydelse vil blive i det brugerråd, som bliver foreslået.

I beretningen af 15. maj 1996 slog vi fast, at der ikke måtte være problemer i projektet med frigivelse af fosfor og okker, oversvømmning uden for projektområdet og forøgelse af grundvandsstanden, transport af sediment i Ringkøbing Fjord, tilsanding af Skæven Strand og tab af lakseyngel.

Vi anerkender, at COWIconsult for at løse disse problemer har ændret projektet i vest blandt andet ved at grave åen uden om Hestholm og lave et forgravningssystem til slyngninger og fire udløb på den del, hvor ådalen stort set ikke har noget fald ud imod fjorden. Men herved skaber man lige så mange problemer, som man tilsyneladende løser, samtidig med at projektet efterhånden er svulmet op til 1/4 mia. kr. og ganske givet vil blive endnu dyrere hen ad vejen. Hermed kan man roligt sige, at man ikke lever op til den første betænkning fra 1987 og dens ord om mest miljø for pengene.

De forgravede slyngninger og udløb vil enten sande til med tiden, eller også skal de oprensnes. Hvis de sander til, ender Skjern Å alligevel i

Hestholm Sø, og det var netop det, der skulle undgås. Hvis de skal oprensnes, og det er det, jeg forstår ministeren har lovet amtsrådet, så har man ikke fundet nogen bæredygtig løsning, der hviler i sig selv. Det nuværende udløb i vest udmærker sig ellers ved at være i balance, og ifølge Anders Koeds status over fiskebestanden i Skjern Å er der registreret 23 forskellige fiskearter.

Ministerens forslag indebærer, at strømstigheden bliver meget lav på de sidste fem kilometer og dermed truer smoltudtrækken og dermed laksen. Drømmen om at opformere laksebestanden er netop blevet opgivet i Gudenåsystemet på grund af bevarelsen af Tange Sø. Derfor har vi så meget desto mere en forpligtelse til at sikre den enestående laksestamme i Skjern Å, og derfor vil det være forkert at eksperimentere med laksens overlevelse her.

Den mest nærliggende konklusion, men den er måske for nærliggende, burde være, at betingelserne i beretningen lettest og mest enkelt kunne opfyldes, hvis man undlod gravningerne i det gamle delta. Nogle mener, at slyngninger er pæne, men for artsmangfoldigheden er det bedre at ændre vandstandsforholdene i det vestlige område til gavn for fuglelivet.

I den før omtalte beretning blev det slået fast, at det østlige projekt bør være en egentlig genskabelse af det gamle åløb, derfor kan det undre, at COWIconsults projekt graver åen 70 cm dybere, så den kommer til at virke som et afvandingsprojekt. Det hænger ikke sammen med Vandmiljøplan II, der netop forudsætter flere våde enge, og det kan man vanskeliggøre i hele det øvrige Skjern Å-system.

I den lokale debat har embedsmænd tilkendegivet, at nedgravning skyldes beretningens ord om at undgå oversvømmelser, men jeg tror, at alle kan være enige om, at det var møntet på Skjern og Tarm. For 12 år siden var det måske logisk, at selvrensning skulle foretages på de sidste 10-15 km, men hvad hvis Vandmiljøplan II lykkes, hvad er det så, vi skal rense i den nederste del? Hvis man i stedet følger beretningens ord om at gengive den østlige strækning mellem Borris og Skjern sin oprindelige form, får åen også sin oprindelige hydrauliske egenskaber tilbage. Det vil give større selvrensende effekt, og laksens oprindelige gydepladser kan frilægges og genbruges.

Lodsejerne i det østlige område frygter, at deres gårde kommer i klemme på grund af harmoniproblemer. De undrer sig over, at staten i